Yürütmenin durdurulması istemlidir

DANIŞTAY BAŞKANLIĞI'NA,

DAVACI :Türk Dişhekimleri Birliği

VEKİLİ :Av.Mustafa Güler (Ankara Barosu 10568)
Anıt Caddesi 6/7 Mebusevleri Çankaya Ankara
532 4905981 - 312 2297130 -312 2300677

DAVALI :Sağlık Bakanlığı - Ankara

T.KONUSU :17.11.2023 tarih ve 32372 sayılı Resmi Gazetede yayınlanarak yürürlüğe girmiş olan Özel Sağlık Tesislerinin Denetimi Hakkında Yönetmelik'in belirtilen maddelerinin yürütmesinin durdurulmasıyla iptaline karar verilmesi istemidir.

YAYIN TARİHİ:17.11.2023

AÇIKLAMALAR

I-GENEL OLARAK

Sağlık hizmet sunumunun ve sağlık hizmeti sunan gerçek kişiler ile özel hukuk tüzel kişilerine ait sağlık kurum, kuruluş ve müesseselerin ilgili mevzuat ve Sağlık Bakanlığınca belirlenen politika ve düzenlemelere uygunluğunun denetlenmesine ve uygulanacak idari yaptırımlara ilişkin usul ve esasları düzenlemek amacıyla çıkarıldığı belirtilen Özel Sağlık Tesislerinin Denetimi Hakkında Yönetmelik 17.11.2023 tarih ve 32372 sayılı Resmi Gazetede yayınlanarak yürürlüğe girmiştir.

Yönetmelik, dişhekimi muayenehaneleri ve özel ağız ve diş sağlığı kurum ve kuruluşları da dahil olmak üzere bütün özel sağlık kuruluşlarını kapsamaktadır. Bu sağlık kuruluşlarının il sağlık müdürlüğü tarafından denetlenmesine ilişkin usül ve esasların yanı sıra denetimde kontrol edilecek bazı hususlar ile bunlara uygulanacak yaptırımlar da Yönetmelik'te düzenlenmiştir.

Yönetmelik uyarınca, il sağlık müdürlükleri bünyesinde il denetim birimi kurulur. Bu birim, Yönetmelik kapsamındaki kuruluşlara yönelik olağan, olağandışı ve süre sonu denetimleri yaparak varsa aykırılıkları belirler; tespit edilen aykırılığın niteliğine göre uygulanacak yaptırımlardan uyarı, süre verme ve idari para cezaları valilik oluru; faaliyetin durdurulması, ruhsat veya faaliyet izninin askıya alınması ve iptali yaptırımları Bakanlık oluru ile uygulanır.

Yönetmelik, Bakanlık denetiminin usül ve esaslarının belirlenmesi bakımından gerekli bir düzenleme ise de denetim yetkisinin Bakanlıkta kim tarafından kullanılacağından, sağlık kuruluşlarının Sağlık Bakanlığı tarafından belirlenen -ne olduğu belirsiz- *politika ve düzenlemelere* uymalarının beklenmesine, sağlık hizmetlerinin *Bakanlıkça belirlenmiş* tıbbi uygulamalara ve tıbbi endikasyonlara uygun olmasına kadar, hukuka aykırı pek çok kural içermektedir. Aşağıda, söz konusu kuralların hukuka aykırılıkları tartışılarak yürütmesinin durdurulması ve iptali talep edilecektir.

II-HUKUKİ MENFAAT

Türk Dişhekimleri Birliği, Anayasa'nın 135. Maddesine dayalı olarak 3224 sayılı Türk Dişhekimleri Birliği Kanunu ile kurulmuş, tüzel kişiliği bulunan, kamu kurumu niteliğinde meslek kuruluşudur.

Birlik, diş hekimliği mesleğine mensup olanların müşterek ihtiyaçlarını karşılamak, mesleki faaliyetlerini kolaylaştırmak, bu mesleğin genel menfaatlere uygun olarak gelişmesini sağlamak, meslek mensuplarının birbirleri ve hastaları ile olan ilişkilerinde dürüstlüğü ve güveni hakim kılmak üzere meslek disiplini ve ahlakını korumak maksadı ile kurulmuştur.

Dava konusu Yönetmelik dişhekimleri tarafından bireysel olarak mesleki faaliyette bulunulan muayenehaneler ile ağız ve diş sağlığı hizmeti sunmak üzere kurulmuş poliklinik, merkez ve hastane adıyla faaliyet gösteren diğer sağlık kuruluşlarını kapsamakta; bu sağlık kuruluşlarının denetimine ilişkin kurallar belirlemektedir. Bu niteliğiyle, Yönetmelik kurallarının uygulanması dişhekimlerini doğrudan ilgilendirmektedir. Belirtilen kuruluş amacı ve Kanunda belirtilen görevleri kapsamında dava konusu Yönetmeliğin ilgili kurallarının iptalini istemekte Türk Dişhekimleri Birliğinin, İYUK m.2 anlamında menfaati bulunmaktadır.

III-İPTALİ İSTENEN MADDELER VE İPTAL SEBEPLERİ

1-Sağlık Bakanlığının sağlık kuruluşları üzerinde denetim yetkisi Teftiş Kurulu Başkanlığı tarafından yerine getirilir

3359 sayılı Sağlık Hizmetleri Temel Kanununun 9. maddesi uyarınca "c) Bütün kamu ve özel sağlık kuruluşlarının ... koordineli çalışma ve hizmet standartlarının tespiti ve denetimi ile bu Kanunla ilgili diğer hususlar Sağlık ve Sosyal Yardım Bakanlığınca, çıkarılacak yönetmelikle tespit edilir." Aynı Kanunun Ek 11. maddesine göre de "Sağlık hizmeti sunumu ile ilgili tüm iş ve işlemler Sağlık Bakanlığınca denetlenir."

1 sayılı Cumhurbaşkanlığı Kararnamesinin 355. maddesinde de Sağlık Hizmetleri Genel Müdürlüğünün görevleri arasında "e) Sağlık kurum ve kuruluşlarının mevzuat ile belirlenen politika ve düzenlemelere **uyumunu** denetlemek, gerekli yaptırımları uygulamak," yer almıştır.

Bütün bu düzenlemeler uyarınca Sağlık Bakanlığının özel sağlık kuruluşları da dahil olmak bütün sağlık kurum ve kuruluşları üzerinde genel bir denetim yetkisi olduğu anlaşılmaktadır. Denetim yetkisinin Bakanlıkta *kim tarafından* kullanılacağı, bir başka ifadeyle denetim yetki ve görevi, 1 sayılı Cumhurbaşkanlığı Kararnamesinin 364. maddesinde "b) Bakanlık teşkilatı ile gerektiğinde bağlı ve ilgili kuruluşların ve bunların denetimi altındaki kurum ve kuruluşların iş ve işlemleri hakkında teftiş, denetim, inceleme ve soruşturma yapmak," düzenlemesiyle Teftiş Kurulu Başkanlığına verilmiştir.

Diğer yandan, söz konusu Kararnamenin, il sağlık müdürlüklerinin düzenlendiği 371. Maddesinde, "İl sağlık müdürleri Bakanlığın il düzeyindeki hizmetlerinin etkili ve verimli bir şekilde yürütülmesinden sorumludur" şeklinde genel bir hüküm mevcut ise de Teftiş Kurulu dışında bir denetim örgütlenmesi kurabilmelerine imkan sağlayan herhangi bir hüküm bulunmamaktadır.

Bu çerçevede, Yönetmeliğin Bakanlığın sağlık kuruluşlarını denetleme yetkisinin, Bakanlık Teftiş Kuruluna ait olmasına karşın, kanunen yetkili olmayan il sağlık müdürlüklerinde kurulan il denetim ekibine verilmesine ilişkin 4/b maddesindeki "...veya Bakanlık adına il sağlık müdürlükleri..." ve 4/c maddesindeki "...veya il sağlık müdürlükleri..." ibaresi ile 13.,14.,15., 16. ve 17. maddeleri hukuka aykırıdır.

2-Özel sağlık kuruluşlarından, Sağlık Bakanlığı tarafından belirlenen politika ve düzenlemelere uygun davranmalarını beklemek, aksi durumda cezalandırılmalarına karar vermek hukuka aykırıdır

Yönetmeliğin amaç maddesinden başlayarak pek çok maddesinde sağlık kuruluşlarının Bakanlıkça belirlenen politika ve düzenlemelere uygunluğunun denetlenmesi, aykırı durumlarda idari para cezası uygulanmasına ilişkin kurallara yer verilmiştir.

Sağlık kuruluşları, ülkemizde yürürlükte olan yasa, tüzük, yönetmelik vb.nin bütünü olan mevzuata uymakla yükümlüdür. Mevzuatta henüz yer bulmamış *Bakanlık politika ve düzenlemelerinin* ne olduğu belli olmadığı gibi henüz mevzuat parçası haline gelmemiş çalışmalara özel sağlık kuruluşlarının uyması beklenemez.

Nitekim, Yönetmeliğin dayanağı olan 1 sayılı Cumhurbaşkanlığı Kararnamesinin 355/1-(e) maddesinde Sağlık Hizmetleri Genel Müdürlüğünün görevleri belirlenirken (e) bendinde "e) Sağlık kurum ve kuruluşlarının *mevzuat ile belirlenen politika ve düzenlemelere* uyumunu denetlemek, gerekli yaptırımları uygulamak," hükmüne yer verilmiştir. Anılan kuralda mevzuat parçası haline gelmemiş politika ve düzenlemeler değil mevzuat ile belirlenmiş olan politika ve düzenlemeler sağlık kuruluşlarının uymaları gereken husus olarak belirlenmiştir.

Görüldüğü üzere, dayanak Kararname kuralı ile Yönetmelik kuralı arasında temel bir fark mevcuttur. Kararnamede *mevzuat ile belirlenen politika ve düzenlemeler* denmiş iken Yönetmelikte *mevzuat **ve** Sağlık Bakanlığınca belirlenen politika ve düzenlemelere* uyum aranmaktadır. Böylece, Yönetmelik, dayanağı Kararname kuralını da aşarak; sağlık kuruluşlarının, henüz mevzuatın bir parçası olmamış olan politika ve düzenlemelere de uymaları gereğini belirtmiştir.

Hukukumuzda mevzuatı oluşturan düzenlemeler Anayasa'dan kanunlara, tüzüklerden tebliğlere kadar geniş bir yelpazede yer almaktadır. *Politika ve düzenlemeler,* şeklinde bir mevzuat parçası ise yoktur. Türk Dil Kurumuna göre politikanın "Devletin etkinliklerini amaç, yöntem ve içerik olarak düzenleme ve gerçekleştirme esaslarının bütünü" ve "Davranış biçimi, düşünce yapısı" şeklinde anlamları vardır. Düzenleme kelimesinin hukuktaki karşılığı olarak da, yine Türk Dil Kurumuna göre, "Yayımlanan mevzuatın derlenip toplanması ve mevzuatta yapılan değişikliklerin ilgili ana mevzuata işlenmesi; kodifikasyon" denilmiştir.

Her iki kavramın ortak karşılığının *mevzuat* olduğu söylenebilir. Ancak, Yönetmelik'te mevzuatın yanı sıra politika ve düzenlemeler de ayrıca belirtildiği içen mevzuattan farklı, daha geniş bir alanı kapsadığı anlaşılmaktadır. Bu bağlamda politika kelimesinin "Davranış biçimi, düşünce yapısı"

anlamında kullanılmış olduğu anlaşılmaktadır. Bakanlık tarafından ortaya konulan yönelimin yahut düşünce yapısının ilgililer tarafından uyulması zorunlu kural olduğu söylenemez. Kaldı ki, Bakanlık politikası olarak neyin anlaşılması gerektiği, kapsam ve sınırları da bütünüyle belirsizdir.

Örneğin hastaların sağlık bilgilerinin ilgililerin rızası aranmaksızın merkezi veri sisteminde toplanması ve bunun Bakanlık tarafından işlenebilmesini politika olarak belirlemiştir. Ancak bu zorunluluğun belirlendiği kanuni bir düzenleme olmadığı müddetçe, Bakanlık politikasına sağlık kuruluşlarının uyması beklenemez, uymayanlar cezalandırılamaz.

Hukuk kurallarının ilgililer tarafından rahatlıkla anlaşılabilir, çelişki barındırmayan ve çerçevesi belirlenmiş metinler şeklinde olması gerekir. Hukuk devletinin bir bileşeni olan öngörülebilirlik ve hukuki belirlilik ilkelerinin gereğidir bu. Hukuki belirlilik ilkesi Danıştay ve Anayasa Mahkemesi kararlarında şöyle ifade edilmiştir:

"Hukuk devletinin unsurları, doktrin ve yargı kararlarıyla belirlenmiş olup, bunlardan konuyla ilgili iki tanesi "hukuki güvenlik" ve "belirlilik" ilkeleridir. Bireyin devlete güven duyması, ancak hukuki güveliğin sağlandığı bir hukuk devleti düzeninde mümkün olabilecektir. Anayasada öngörülen temel hak ve hürriyetlerin kullanılması ve insan haklarının insan hayatına egemen kılması için Devlet, bireylerin hukuka olan inançlarını ve güvenlerini korumakla yükümlüdür.

Doktrinde hukuki güvenlik ilkesinin gerekleri de şu şekilde sıralanmıştır: Devlet faaliyetleri, önceden öngörülebilir, tahmin edilebilir olmalı, önceden hukuk kurallarıyla düzenlenmiş olmalı, hukuk düzeninde mümkün olduğunca hukuki istikrar sağlanmalı, idarenin tek yanlı işlem yapma üstünlüğüne karşı, güvence niteliğindeki kurallarla (bireylere katılma, dinleme ve savunma hakkı gibi haklar tanınarak) birey ile idare arasında denge sağlanmalı, idare, bireyin haklı beklentilerine uygun davranmalı, yasal düzenlemelerde hukuka ve devlete olan güveni zedeleyici hususlardan kaçınılmalı; devlet kişinin maddi ve manevi varlığını geliştirilebilmesi için hukuk güvenliğinin sağlandığı bir hukuk devleti yaratmalıdır.

Belirlilik ilkesi, hukuki güvenlikle bağlantılı olup **bireyin hangi somut eylem ve olguya hangi hukuki müeyyidenin veya neticenin bağlandığını, bunların idareye hangi müdahale yetkisini doğurduğunu bilmesi** anlamına gelir.

Anayasa Mahkemesi'nin 22/05/2013 tarih ve E:2013/39, K:2013/65 Sayılı kararında, "Kişilerin hukuki güvenliğini sağlamayı amaçlayan hukuki güvenlik ilkesi hukuk normlarının öngörülebilir olmasını, **bireylerin tüm eylem ve işlemlerinde devlete güven duyabilmesini, devletin de yasal düzenlemelerinde bu güven duygusunu zedeleyici yöntemlerden kaçınmasını gerekli kılar. Belirlilik ilkesi ise yasal düzenlemelerin hem kişiler hem de idare yönünden herhangi bir duraksamaya ve kuşkuya yer vermeyecek şekilde açık, net, anlaşılır ve uygulanabilir olmasını, ayrıca kamu otoritelerinin keyfî uygulamalarına karşı koruyucu önlem içermesini** ifade etmektedir." saptamalarına yer verilmiştir." (Danıştay 10. Daire E. 2017/3069 K. 2022/6565 T. 27.12.2022)

"38. Belirlilik, bir **kuralın keyfîliğe yol açmayacak bir içerikte olmasını** ifade eder. Temel

hakların sınırlandırılmasına ilişkin kanuni düzenlemenin içerik, amaç ve kapsam bakımından belirli ve muhataplarının hukuksal durumlarını algılayabilecekleri açıklıkta olması gerekir. Bir kanuni düzenlemede, hangi davranış veya olgulara hangi hukuksal sonuçların bağlanacağı ve bu bağlamda kamusal makamlar için nasıl bir müdahale yetkisinin doğacağı belirli bir kesinlik ölçüsünde ortaya konmalıdır. Bu durumda bireylerin hak ve yükümlülüklerini öngörerek davranışlarını bu doğrultuda tanzim etmeleri mümkün olabilir. Böylece hukuk güvenliği sağlanarak kamu gücünü kullanan organların keyfî davranışlarının önüne geçilmiş olur (Hayriye Özdemir, §§ 56, 57).

39. Hukukun kendisi -beraberinde getireceği idari pratiğin dışında- söz konusu işlemin meşru amacını da gözönünde tutarak **keyfî müdahalelere karşı bireyi korumak için yetkili makamlara bırakılan takdir yetkisinin kapsamını yeterince açık bir şekilde göstermelidir.** Diğer bir anlatımla hukuk sistemi, **kamu makamlarına hangi şartlarda ve hangi sınırlar içinde müdahalelerde bulunma yetkisinin verildiğini açık ifadelerle ortaya koyacak nitelikte olmalı ve bu bağlamda ilgili müdahalenin muhataplarına müdahaleye zemin hazırlayan şartlar ile müdahalenin sonuçları açısından bir öngörüde bulunabilmeleri** imkânı tanımalıdır (Halime Sare Aysal, § 64; Fatih Saraman, § 68; Turgut Duman, § 69; Tamer Mahmutoğlu, § 106)." (Anayasa Mahkemesi Başvuru Numarası : 2021/29184 Karar Tarihi : 27/9/2023 Resmi Gazete Tarihi: 1 Aralık 2023 Resmi Gazete Sayısı: 32386)

Dayanak Kararnamede belirlenmiş olan şablon ifadede ilgililerden mevzuata uymaları beklenirken Yönetmelikte mevzuatın dışında da belirsiz bir yükümlülük alanı tarif edilmiştir. Yönetmelik kurallarında yer verilen ve özel sağlık kuruluşlarının buna uygun davranmaları beklenen *Sağlık Bakanlığı tarafından belirlenen politika ve düzenlemeler* tamamen belirsizdir. Kamu otoritesinin ne zaman müdahalede bulunabileceği ilgililer tarafından bilinememekte; dolayısıyla bireyler davranışlarını neye göre belirleyeceklerini kestirememektedir. Yönetmelikte bu şekilde belirsiz ifadelerle ilgililere karşılığında yaptırım tanımlanan bir yükümlülük yüklenmiş olması hukuki belirlilik ve öngörülebilirlik ilkelerine aykırıdır.

Yönetmeliğin, Hukuk Devleti'ne aykırılığı sebebiyle;

1. maddesindeki "ve Sağlık Bakanlığınca belirlenen politika ve düzenlemelere"

4/1-b maddesindeki "ve Bakanlıkça belirlenen politika ve düzenlemelere"

4/1-l maddesindeki "Bakanlıkça belirlenmiş **olan** düzenlemelere, sağlık politika ve programlarına"

5/1-b maddesindeki "ve Bakanlıkça belirlenen politika ve düzenlemelerle"

7/1 maddesindeki "ve Bakanlık düzenlemelerine"

14/1-a maddesindeki "ve Bakanlıkça belirlenen politika ve düzenlemelere" ibareleri hukuka aykırıdır.

3-Bakanlıkça belirlenmiş tıbbi uygulamalara veya tıbbi endikasyonlara uygunluk

Yönetmeliğin 6. maddesinde, "Belirli bir sağlık hizmet sunumu alanında *Bakanlıkça belirlenmiş*

tıbbi uygulamalara veya tıbbi endikasyonlara uygunluğunun tespiti amacıyla hasta dosyası, elektronik kayıt sistemleri, tıbbi fotoğraf, tıbbi görüntüleme, rapor ve diğer ilgili bilgi ve belgeler üzerinden veya e-denetim sistemi kullanılarak inceleme, denetim ve değerlendirme yapılabilir." kuralına yer verilmiş; uygunsuzluk tespit edilmesi durumunda uygulanacak yaptırım açıkça düzenlenmemiş ise de Yönetmeliğin 22. maddesindeki *torba madde* uyarınca idari para cezası uygulanabilecektir.

Sağlık hizmetlerinin sınırları, gerekliliği (endikasyon) ve uygulanabilecek tedavi seçenekleri evrensel bilimsel kurallar ile belirlenir. Dünyanın her yerinde ve ülkemizde tıbbi işlemlerle ilgili rehberler hazırlanmaktadır. Bu rehberler, meslek mensuplarına endikasyon koyma ve tedavi planlamada yardımcı olmayı hedefler. Ancak, rehber niteliğindeki bu belgeler hiç bir zaman uygulanması zorunlu şablonlar olarak kabul edilmez; dolayısıyla, bilimsel bilgiyle desteklenebilen tıbbi işlemlerde, bu rehber bilgilerine uyulmamış olması sorumluluk getirmez.

Ayrıca, Sağlık Bakanlığı'na tıbbi uygulama veya endikasyon belirleme hakkı veren herhangi bir kanuni kural bulunmadığı gibi Bakanlık tarafından hazırlanıp da mevzuat olarak belirlenmiş tıbbi uygulama ve endikasyon kuralları da bulunmamaktadır.

Bütün bunlardan başka, bu madde kapsamında idarenin talep edebileceği belgeler arasında gösterilen hasta dosyası hastanın kişisel sağlık bilgilerini içermektedir. 6698 sayılı Kişisel Verilerin Korunması Kanununda Sağlık Bakanlığına hastalara ait kişisel bilgileri işleme yetkisi "ancak kamu sağlığının korunması, koruyucu hekimlik, tıbbî teşhis, tedavi ve bakım hizmetlerinin yürütülmesi, sağlık hizmetleri ile finansmanının planlanması ve yönetimi amacıyla" verilmiştir. Soruşturma veya inceleme sebebiyle kişisel verilerin işlenmesinin bu amaçlar içinde yer *almadığı* görülmektedir. Kanunda soruşturma sebebiyle getirilen istisnalar 28. maddede

-soruşturma, kovuşturma, yargılama veya infaz işlemlerine ilişkin olarak yargı makamları veya infaz mercileri tarafından işlenmesi

-suç işlenmesinin önlenmesi veya suç soruşturması için gerekli olması

-kamu kurumu niteliğinde meslek kuruluşlarının denetleme veya düzenleme görevlerinin yürütülmesi ile disiplin soruşturma veya kovuşturması için gerekli olmasına ilişkin tanınmıştır. Söz konusu istisnalar arasında Sağlık Bakanlığının yapacağı genel denetlemeler bulunmamaktadır. İlgili Yönetmelik hükmü bu bakımdan da hukuka aykırıdır.

Bu durumda, Yönetmeliğin 6. maddesinin birinci fıkrasının ilk cümlesi, Sağlık Bakanlığının yetkili olmadığı bir alanda yapılmış düzenleme niteliğinde olduğu gibi, belirli ve öngörülebilir olma niteliği de taşımadığından ve Kişisel Verilerin Korunması Kanunu ile hasta bilgilerinin izinsiz işlenmesine ilişkin olarak Bakanlığa tanınan yetkiyi de aştığından hukuka aykırıdır.

4-Hasta haklarının ihlali

Yönetmelikte, hasta hakları ihlalinin yapıldığı tespit edilen sağlık kuruluşunda ihlalin gerçekleştiği ilgili birimin faaliyetinin uygun şartlar sağlanana kadar Bakanlığın kararıyla durdurulacağı belirtilmiştir.

Hasta haklarının ihlal edilmesinin yaptırıma bağlanmasında hukuka aykırılık bulunmamaktadır. Ancak, hasta hakları oldukça geniş bir değerler bütününün adıdır. Hasta Hakları Yönetmeliği, hasta haklarına ilişkin düzenlemelerden biridir. Bu Yönetmelikte, Sağlık hizmetlerinden faydalanma hakkından bilgi almaya, hasta sırrının korunmasından tedavinin hastanın rızasıyla yapılmasına ve tıbbi araştırmalara kadar oldukça farklı hak kategorilerine ilişkin düzenlemeler vardır. Bu haklardan herhangi birinin ihlali halinde, dişhekimi veya sağlık kuruluşuna ilgili mevzuatta belirtilen yaptırımlar uygulanmaktadır. Örneğin Ağız ve Diş Sağlığı Hizmeti Sunulan Özel Sağlık Kuruluşları Yönetmeliğinin Hasta hakları başlıklı 23. Maddesindeki düzenlemeye uyulmaması halinde idari para cezasından muayenehanenin kapatılmasına veya mesul müdürün çalışma izninin iptal edilmesine kadar varan yaptırımları vardır.

Benzer şekilde, Tıbbi Deontoloji Nizamnamesinde de, özellikle "Meslekdaşların hastaları ile münasebetleri" başlıklı ikinci kısımda, hasta hakları manzumesi içinde değerlendirilecek bir takım kurallar mevcuttur. Ayrıca, Dişhekimliği Meslek Etiği Kurallarında, "Dişhekiminin hastaya karşı sorumlulukları" başlığı altında da ayrımcılık yasağından, özel yaşama saygı hakkına kadar hasta hakları kapsamında değerlendirilebilecek çeşitli etik kurallar sayılmıştır.

Görüldüğü gibi yukarıda yer verilen "hasta hakları" düzenlemeleri bu alandaki temel normları oluşturmakla birlikte hasta hakları bunlarla sınırlı değildir. Mevzuatta çeşitli düzenlemeler içinde, hasta hakkı olarak kabul edilecek pek çok hüküm bulunmaktadır. Bu bağlamda, *hasta hakları ihlali* denildiğinde çok geniş bir yükümlülük kümesi içindeki herhangi bir hakkın ihlali anlaşılabilecektir. Ancak hasta hakları, nitelik ve ağırlık itibariyle birbirine benzer olmayan çok sayıda hakkı kapsamaktadır. Örneğin hastanın aydınlatılmış onamı alınmadan tedavisinin yapılması vücut bütünlüğünün ihlali niteliğinde iken *hastalara, yakınlarına ve ziyaretçilere güleryüzlü, nazik, şefkatli* davranılmaması sebebiyle Hasta Hakları Yönetmeliğinin 39. maddesinde düzenlenen İnsani değerlere saygı gösterilmesi hakkının ihlali kategorik olarak hasta hakları kümesi içinde olmakla birlikte niteliksel olarak aynı ağırlıkta olmadığı tartışmasızdır.

Bütün bu açıklamalar uyarınca, hasta hakları ihlalinin yapıldığı tespit edilen sağlık kuruluşunda ihlalin gerçekleştiği ilgili birimin faaliyetinin uygun şartlar sağlanana kadar Bakanlığın kararıyla durdurulacağına ilişkin Yönetmelik kuralı öngörülebilirlik ve belirlilik ilkelerine aykırı olduğu gibi hasta hakları kategorisindeki bütün hak ihlallerinin *faaliyet durdurma* şeklinde tek bir yaptırıma bağlanmış olması da adalet ve hakkaniyet ile bağdaşmamaktadır.

Yönetmeliğin 10. maddesinin altıncı fıkrasının ilk cümlesindeki "ihlalin gerçekleştiği ilgili birimin faaliyeti uygun şartlar sağlanana kadar Bakanlığın kararı üzerine valilikçe durdurulur ve" ibaresi, hukuki belirlilik, öngörülebilirlik ilkeleri ile adalet ve hakkaniyet ilkelerine aykırı olması sebebiyle hukuka aykırıdır.

IV-YÜRÜTMENİN DURDURULMASI İSTEMİ

Dava konusu düzenlemeler açıkça hukuka aykırıdır. Bu düzenlemelerin uygulanmasıyla sağlık kuruluşlarının faaliyetinin durdurulmasına varan yaptırımlarla karşılaşma olasılıkları nedeniyle telafisi

mümkün olmayan zararlar doğabilecektir.

Dava konusu maddeler açıkça hukuka aykırı ve uygulanması halinde telafisi mümkün olmayan zarar doğma ihtimali bulunduğundan İYUK m.27 uyarınca yürütmenin durdurulmasına karar verilmesini talep ediyoruz.

KANITLAR :Eki belgeler, davalı nezdindeki bilgi ve belgeler ile diğer tüm kanıtlar.

HUKUKSAL NEDENLER : Anayasa, 3359 sayılı Sağlık Hizmetleri Temel Kanun, 1219 sayılı Kanun, 1 sayılı Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi ve diğer mevzuat.

SONUÇ VE İSTEM :Açıklanan nedenlerle, 17.11.2023 tarih ve 32372 sayılı Resmi Gazetede yayınlanarak yürürlüğe girmiş olan Özel Sağlık Tesislerinin Denetimi Hakkında Yönetmelik'in;

- 4/b maddesindeki "...veya Bakanlık adına il sağlık müdürlükleri..." ve 4/c maddesindeki "...veya il sağlık müdürlükleri..." ibaresi ile 13.,14.,15., 16. ve 17. maddelerinin,
- 1. maddesindeki "ve Sağlık Bakanlığınca belirlenen politika ve düzenlemelere"
- 4/1-b maddesindeki "ve Bakanlıkça belirlenen politika ve düzenlemelere"
- 4/1-l maddesindeki "Bakanlıkça belirlenmiş olan düzenlemelere, sağlık politika ve programlarına"
- 5/1-b maddesindeki "ve Bakanlıkça belirlenen politika ve düzenlemelerle"
- 7/1 maddesindeki "ve Bakanlık düzenlemelerine"
- 14/1-a maddesindeki "ve Bakanlıkça belirlenen politika ve düzenlemelere" ibarelerinin,
- 6. maddesinin birinci fıkrasının birinci cümlesinin,
- 10. maddesinin altıncı fıkrasının ilk cümlesindeki "ihlalin gerçekleştiği ilgili birimin faaliyeti uygun şartlar sağlanana kadar Bakanlığın kararı üzerine valilikçe durdurulur ve" ibaresinin,

hukuka açıkça aykırı olması sebebiyle yürütmesinin durdurulmasına ve iptaline karar verilmesiyle, yargılama giderlerinin davalıya yükletilmesini saygılarımla ve vekaleten talep ederim. 10.01.2024

Türk Dişhekimleri Birliği vekili

Av.Mustafa Güler

Ekleri

1-Vekaletname örneği

2-Dava konusu Yönetmelik